

Parlamentul
Republicii Moldova

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

PP-01 nr. *12*

21.12.2023

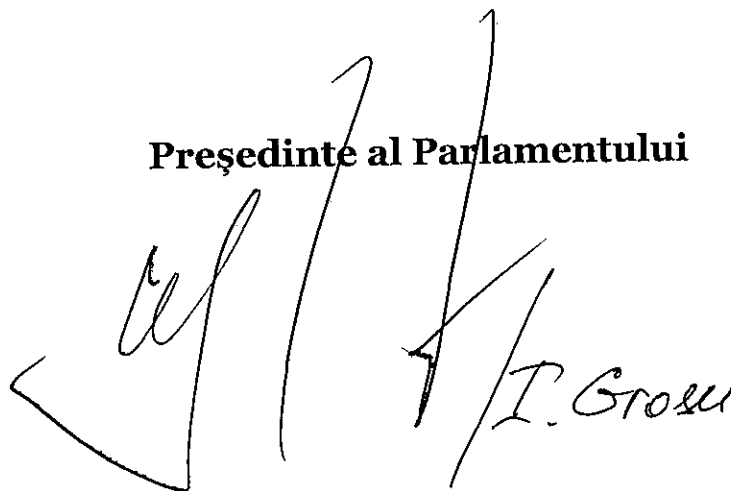
**Biroul Permanent al Parlamentului
Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă Proiectul de Hotărâre a Parlamentului privind revocarea Guvernatorului, Băncii Naționale a Moldovei.

Anexe:

1. Proiectul hotărârii;
2. Nota informativă.

Președinte al Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<i>480</i>
" <i>21</i> "	<i>12</i> 20 <i>23</i>
Ora	

H O T A R Â R E

privind revocarea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Se ia act de informația prezentată de către domnul Octavian ARMAȘU, Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, în plenul Parlamentului, în cadrul audierilor parlamentare cu privire la progresul acțiunilor în procesul de recuperare a mijloacelor financiare sustrate din sistemul bancar - evoluția dosarului numit generic „Frauda bancară”.

Art.2. – Se constată activitatea insuficientă și defectuoasă a Băncii Naționale a Moldovei, în partea ce ține de auditul proceselor și persoanelor implicate în dosarul „Frauda bancară”, fapt care trezește bănuieli rezonabile asupra gestionării defectuoase a sarcinii de asigurare a colaborării BNM cu organele de drept, în vederea investigării recuperării eficiente a mijloacelor financiare sustrate din sistemul bancar – dosarul numit generic „Frauda bancară”.

Art.3.- Se constată neîndeplinirea de către Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, domnul Octavian ARMAȘU, a condițiilor de exercitare a atribuțiilor stabilite în Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și în temeiul art.23 alin.(10) și alin.(11) se revocă din funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

Art.4. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de Hotărâre privind revocarea Guvernatorului
Băncii Naționale a Moldovei

Urmare a informațiilor prezentate de către BNM și mai multe instituții de stat, precum și a audierii instituțiilor responsabile de investigarea și recuperarea banilor în cadrul dosarului „Frauda bancară”, Parlamentul a constatat următoarele:

1. Interacțiunea între BNM și alte instituții relevante este una defectuoasă, caracterizată de lipsă de cooperare între acestea, pe alocuri sabotaj în prezentarea informațiilor și documentelor relevante, extraselor, registrelor și altor dovezi necesare pentru finalizarea anchetei.

2. Conducerea BNM nu a întreprins măsurile necesare pentru eliminarea sau reducerea influențelor persoanelor cu funcții de răspundere la momentul producerii fraudei, nu a suspendat din exercitarea atribuțiilor de serviciu persoanele angajate, astfel nu a eliminat riscul distrugerii, iradierii înscrisurilor, manipulării investigațiilor în interesul beneficiarilor fraudei bancare.

3. Conducerea BNM nu pune pe deplin în aplicare decizia de judecată pe cazul grupului Șor (Decizia Curții de Apel Chișinău din 13.04.2023, dosarul nr.1a-1865/21 1-19003719- 02-1a-13022018) definitivă și executorie, din cauza unor incoerențe funcționale, instituționale, dar și din cauza suspiciunii de protecție din partea beneficiarilor fraudei pentru unele persoane cu funcții responsabile din cadrul instituției în investigarea și responsabilizarea beneficiarilor și complicilor lor în cazul fraudei bancare.

4. Conducerea BNM a neglijat în repetate ori solicitările din partea organelor de urmărire penală în cazul fraudei bancare. Aceste fapte fiind consemnate în raportul Procuraturii Generale din 22.03.2022 adresat Consiliului Suprem de Securitate obținute de Comisie, dar și ultimului răspuns primit din partea Procuraturii la

05.12.2023. Au fost invocate dificultăți de cooperare, acces îngrădit la informații și registre, inclusiv electronice. Procuratura Anticorupție a fost nevoită să recurgă la măsuri dure de percheziții și ridicare forțată a dovezilor de la BNM și de la angajații acesteia. În speță, conform documentele prezentate de Procuratură, Conducerea BNM:

- A refuzat să efectueze un audit intern al angajaților BNM, în special responsabili pentru supraveghere bancară în perioada când fraudă bancară era în plină derulare la cele 3 bănci.

- A refuzat de mai multe ori să ofere specialiști pentru a ajuta grupul de urmărire penală la realizarea investigației, oferind acest lucru abia în februarie 2020.

- Transmitea informații fragmentate sau informații care nu corespundeau solicitărilor, existând indici de tăinuire a acesteia.

5. Conducerea BNM nu s-a îngrijit să protejeze instituția de unii angajați BNM implicați în protejarea intereselor beneficiarilor „fraudei bancare. Mai mult, persoanele respective au făcut tot posibilul ca să protejeze grupul Șor în instanțele judecătorești de răspunderea penală. În speță, ne referim la următoarele cazuri de rezonanță:

(1) Ruslan Grate, actualmente expert-consultant în departamentul sisteme de plăți în cadrul BNM (anterior a ocupat și funcția de șef direcție control bancar și monitorizare a activităților de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului). Grate a fost desemnat de BNM în instanță pe un episod de condamnare a lui Șor de aprox 2.5 miliarde lei. În instanță, Grate a dat depoziții în favoarea lui Șor. Ruslan Grate a fost ex-administrator special la Unibank, acesta fiind reținut pe 22 iunie 2021, într-un caz de mușamalizare eliberării a 78 milioane lei de la UNIBANK către entitatea Fortex Opportunities LP, ce ar fi fost afiliată grupului Ilan Șor. În același timp, Ruslan Grate este apărat de același grup de avocați care îl apără pe Șor. Iar plata avocatului pentru Grate se face din contul BNM, adică din bani

publici.

(2) Ion Ropot - actualmente șef direcție rezoluție bancară, fost administrator special BEM. Acesta este acuzat, că împreună cu Viorel Bîrcă, ex-președinte interimar BEM, , ar fi sustras 10 milioane de dolari SUA și 8 milioane de euro din plasamentele interbancare acordate de Moldindconbank și Moldova Agroindbank către Banca de Economii. Acesta a fost reținut pe 11 martie curent, iar ulterior plasat în arest, fiind cercetat și de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru „abuz de serviciu” la gestionarea garanțiilor bancare acordate de către Banca Națională a Moldovei instituțiilor financiare: Banca de Economii, Unibank și Banca Socială.

(3) Ion Sturzu, fost viceguvernator BNM, cercetat în dosarul fraudei bancare. În pofida faptului că grupul de urmărire penală a documentat vinovăția și implicarea în fraudă bancară a acestuia, Guvernatorul Armașu nu a întreprins acțiuni în vederea revocării (în conformitate cu art. 23 din Legea 547 cu privire la Banca Națională a Moldovei) a lui Ion Sturzu din funcția de viceguvernator.

6. Guvernatorul BNM a admis pasivitatea lichidatorului BEM în cazul dosarului de condamnarea (și ulterior achitarea la 14.06.2021) lui Veaceslav Platon, fapt ce a creat riscul prejudicierii iminente a intereselor statului cu cca. 1 miliard lei.

La 14.06.2021, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a emis sentința de achitare a lui V. Platon (condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 20.04.2017, decizia Curții de Apel Chișinău din 18.12.2017, decizia Curții Supreme e de de Justiție Justiție din 14.11.2018) pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

În consecință, instanța de judecată a respins acțiunea civilă ca fiind neîntemeiată. Adoptarea sentinței de achitare și respingerea acțiunii civile a survenit urmare a renunțării integrale a procurorului la învinuire. În același timp, reprezentanții BEM au manifestat un comportament cu indici de loialitate intereselor lui Veaceslav

Platon, eșuând în a reacționa prompt și cu diligența corespunzătoare în apărarea intereselor BEM (lichidator numit de BNM).

Reprezentantul Băncii de Economii (în proces de lichidare, numit de BNM) - Igor Grădinaru, nu a avut obiecții la solicitarea procurorului de respingere a acțiunii civile înaintate în prezentul proces penal, menționând: este de acord cu solicitarea de respingere a acțiunii civile în privința lui Veaceslav PLATON și de restituire a cauzei penale organului de urmărire penală în vederea identificării făptuitorului infracțiunii" (potrivit sentinței de achitare motivate din 02.07.2021).

Conform sentinței, aceasta putea fi atacată în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale (stabilită pentru 02.07.2021), prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani). În această ordine de idei, este de notat că nici lichidatorul BC „Banca de Economii” SA Grigore OLARU (angajat al BNM) nu a atacat sentința, în contextul respingerii acțiunii civile a băncii, în partea ce ține de prejudiciul băncii, astfel încât, în baza sentinței, Veaceslav Platon obținea dreptul la solicitarea recuperării prejudiciului care a fost încasat anterior de la acesta în beneficiul BC Banca de Economii" (în proces de lichidare) și transferat în bugetul de stat în sumă de 869 224 839,76 lei.

7. Lichidatorii la cele 3 bănci (numiți de BNM) nu au contractat o companie de avocatură specializată în recuperarea și urmărirea activelor celor 3 bănci lichidate de avocatură, investigațiile au fost târăgănite, au fost neglijate recomandările și strategia de recuperare a mijloacelor elaborată de Kroll. Toate aceste lucruri, în paralel cu pasivitatea organelor de investigare până în 2019, au dus la reducerea substanțială a șanselor de recuperare a activelor fraudate prin fraudă bancară

- solicitarea recuperării prejudiciului care a fost încasat anterior de la acesta în beneficiul BC Banca de Economii" (în proces de lichidare) și transferat în bugetul de stat în sumă de 869 224 839,76 lei.

- De asemenea, se constată că BNM într-un mod intenționat și abuziv a ajustat

datele din bilanț ale băncilor și a prezentat în Planul de contingență elaborat, o micșorare a activelor de cca 5 ori la BE, 3 ori la BS și 8 ori la UB. Care a fost metodologia de estimare nu este clar.

De menționat că listele de inventariere lipsesc de pe site-ul BNM, fiind plasate doar informații generale cu privire la valoarea bunurilor imobile depuse în gaj în scopul garantării executării obligațiilor de credit de către debitorii băncilor în proces de lichidare comparativ cu valoarea bunurilor estimate în procesul de vânzare a acestora.

În concluzie, Parlamentul constată că Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, nu îndeplinește condițiile de exercitare a atribuțiilor stabilite în Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și în temeiul art.23 alin.(10) și (11) propune revocarea din funcție a Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei.